

1

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”
Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра господарського та трудового права

Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права імені князя
Володимира Великого

Анатолій КИСЛИЙ

“23” 10 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
господарського та
трудового права
Протокол № 3 від 23.10.2024р.
Завідувач кафедри

Олексій ЮЛДАШЕВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС»**

Спеціальності: **08 Право**

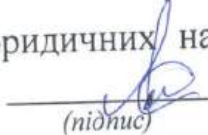
Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **081«Право»**

Спеціалізація: _____

Київ МАУП 2024

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Юлдашев Олексій Хашимович - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського та трудового права
(підпис)

Викладач:

Юлдашев Олексій Хашимович - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського та трудового права
(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри господарського та трудового права
Протокол від 30.08.2024р. № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Господарський процес
Шифр та назва спеціальності	08 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції : 26 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 80
Терміни вивчення дисципліни	VII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-civilno-pravovih-disciplin/robochi-navchalni-programi12.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Юлдашев Олексій Хашимович
	Доктор юридичних наук
	Професор
	Професор кафедри господарського та трудового права
Дисципліни, які викладає НПП	Господарський процес, Трудове право, Актуальні проблеми господарського процесуального права,
Напрями наукових досліджень	Перспективи та основні напрямки розвитку господарського судочинства; аналіз практики застосування норм матеріального та процесуального права судами України; напрями удосконалення господарського процесуального законодавства в сучасних умовах; особливості проваджень у господарських судах у воєнний час; особливості розгляду господарських спорів.
Посилання на реєстри для ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6702-1864 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=GAY6IOgAAA AJ
E-mail:	Контактна інформація викладача: youldashev_a@ukr.net
Контактний тел.	+38-(067)-502-89-78
Телефон кафедри	(044) 490-95-02, (044) 490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava.html

Анотація курсу. Господарський процес є різновидом юридичної діяльності, яку регулюють норми господарського процесуального права, тобто встановлена нормами процесуального права форма діяльності господарських судів, яка спрямована на захист порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання. Установлений нормами господарського процесуального права порядок порушення процесу, підготовки справи до розгляду, розгляду й вирішення справ, оскарження і перегляду рішень господарського суду, а також виконання рішень господарського суду називається процесуальною формою. Відтак, досконале вивчення цієї галузі права є важливим завданням для підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право», особливо для виконання функції правового забезпечення господарської діяльності організацій різних форм власності, забезпечення судового захисту їхніх прав та інтересів.

Предмет вивчення дисципліни - сукупність суспільних відносин, що виникають у зв'язку із розглядом господарських спорів і регулюються нормами господарського процесуального права, загальні принципи господарського судочинства, процесуальна діяльність суду та інших учасників процесу, що виникають при здійсненні правосуддя – сам господарський процес, а також система господарських процесуальних прав і обов'язків суб'єктів процесуальних правовідносин та гарантіями їх реалізації.

Мета курсу: засвоєнні студентами системи теоретичних знань і практичних навичок застосовування норм процесуального права разом з нормами матеріального права при вирішенні спорів, підвідомчих господарським судам; правових засобів і процедур, спрямованих на ефективний судовий захист прав свобод і інтересів учасників господарсько-процесуальних відносин, підготовка до практичної юридичної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення основних понять, інститутів, принципів і джерел господарського процесуального права, положень щодо організації та діяльності господарських судів України; засвоєння особливостей розгляду господарських спорів; вироблення вміння застосовувати на практиці набуті знання та складати відповідні процесуальні документи.

Пререквізити навчальної дисципліни. “Теорія держави і права”, “Адміністративне право”, “Конституційне право”, “Цивільне право”, “Господарське право”.

Постреквізити навчальної дисципліни. “Актуальні проблеми господарського процесуального права”.

Програмні компетентності.

Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу змісту господарсько-процесуальних норм.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання з навчальних дисциплін «Цивільне право України», «Господарське право України», при вирішенні задач, оформлені процесуальних документів документів.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності у сфері господарського процесуального права.</p> <p>ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері господарського процесуального права.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
--------------------------------	--

<p>Спеціальні (фахові/предметні) компетентності</p>	<p>СК1.Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання та розуміння структури правничої професії у сфері господарського судочинства.</p> <p>СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини в процесі здійснення господарського судочинства.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути господарського процесуального права.</p> <p>СК9 Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичного супроводу діяльності суб'єктів господарювання, розуміючи особливості правовідносин у різних сферах господарювання.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела у сфері господарського судочинства для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції у сфері господарського судочинства.</p> <p>СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів суб'єктів господарсько процесуальних правовідносин, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування щодо господарського судочинства.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів у сфері господарського судочинства, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН 6.Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і господарського процесуального права.</p> <p>РН. 15 Вільно використовувати для правничої діяльності у сфері господарського судочинства доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити правові висновки у сфері господарського судочинства.</p> <p>РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях, які виникають у процесі розгляду справ в господарських судах.</p> <p>РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях у сфері господарського судочинства.</p>

Зміст навчальної дисципліни.

№	Назва теми	К-сть годин, з них:	
		Лекції (Л)	Семін.зан. (СЗ)
7 семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА			
Тема 1.	Предмет, метод, принципи, джерела господарського процесуального права. Організаційно-правові засади господарського судочинства. Юрисдикція господарських судів.	2	2
Тема 2.	Учасники господарського судочинства.		
Тема 3.	Докази та доказування в господарському процесуальному праві. Забезпечення доказів.	2	2
Тема 4.	Процесуальні строки та судові витрати при розгляді господарських спорів. Судові виклики та повідомлення	2	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРОВАДЖЕННЯ У ГОСПОДАРСЬКИХ СУДАХ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ, ОСОБЛИВОСТІ, ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК			
Тема 5.	Позовне провадження. Письмові заяви учасників справи: форма та зміст заяв по суті справи та заяв з процесуальних питань. Забезпечення позову.	2	2
Тема 6.	Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження. Врегулювання спору за участю судді. Мирова угода сторін.	2	
Тема 7.	Розгляд справ по суті у господарських судах першої інстанції. Розгляд справ у порядку спрощеного та наказного провадження.	2	2
Тема 8.	Перегляд судових рішень в апеляційному провадженні.	2	2
Тема 9.	Касаційний розгляд рішень господарських судів.	2	
Тема 10.	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2	
Тема 11.	Виконання судових рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження.	2	2
Тема 12.	Провадження у справах про банкрутство суб'єктів господарської діяльності.	2	
Тема 13.	Третейський розгляд господарських спорів. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів та про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів.	2	2
Тема 14.	Посередництво (медіація) та переговори як альтернативні способи вирішення господарських спорів. Особливості розгляду корпоративних спорів, спорів з корпоративних прав і цінних паперів, спорів по захисту прав інтелектуальної власності, та спорів пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством.	2	
Тема 15.	Провадження у справах за участю іноземних осіб. Міжнародне співробітництво.	-	
	Форма контролю: Іспит	26	14

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в усній формі в кінці 7-го семестру: до завдання входять 3 теоретичних питання.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за іспит(в балах) = результати поточної роботи + результати іспиту.

Система оцінювання та вимоги.

7-й семестр.

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Модульна контрольна робота***	Іспит	Загальна кількість балів
	СЗ 1		СЗ 2		СЗ 3		СЗ 4		СЗ 5		СЗ 6		СЗ 7					
Робота на семінарському занятті (СЗ)*	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	18	40	100
Самостійна робота**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2				

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 4 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 2 бали.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 18 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 18 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Господарський процес» (для бакалаврів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Юлдашев О., Смокович М., Юлдашев С. Про створення інноваційно-інвестиційного антикорупційного механізму надкористування. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Геологія. Випуск 4, 2019, С. 46-54.
2. Юлдашев О.Х., Юлдашев С.О. Народовладдя і вдосконалення господарського законодавства. Юридичний вісник 1 (54), 2020. С. 168-176.
3. Юлдашев О.Х., Юлдашев О.О.ЯК КРАЩЕ УКРАЇНІ ВИКОНАТИ «ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ» ДЛЯ ВСТУПУ ДО ЄС (ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ). МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ. МАТЕРІАЛИ XII Міжнародної науково-практичної конференції «КОНСОЛІДАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ, ЯК ШЛЯХ ДО ЗМІЦНЕННЯ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ» 24 листопада 2022 р. С.39-46.
4. Швець В.О., Юлдашев О.Х., Міхатуліна О.М., Шуба Б.В. Господарське право (загальна частина): посібник для закладів вищої освіти/ за заг.редакцією д.ю.н., професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво "Людмила", 2024.428с.

5. Юлдашев О.Х., Шуба Б.В., Білецька Л.М., Юлдашев О.О. Навчально-методичний посібник з проблемно-орієнтованого навчання (на прикладі господарського процесуального права): посібник для закладів вищої освіти/ за заг.редакцією д.ю.н., професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво “Людмила”, 2024.156с.

6. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava/robochi-navchalni-programi14.html>

7. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava/silabusi16.html>

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597- VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
8. Бойко В. Я. Зразки процесуальних документів в господарському та адміністративному судочинстві. Київ: Дакор. 2018 р. 256 с.
9. Іванюта Н.В., Ніколенко Л.М. Господарське процесуальне право України: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2020. 276 с.
10. Кройтор В. А. , Синегубов О. В., Бортнік О. Г. Господарський процес : навчальний посібник; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 328 с.

Додаткова:

11. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник ; за ред. Н. В. Никитченко ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 439 с.
12. Дембіцька С. Л., Зільник Н. М. Господарський процес. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 268 с.
13. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 02.09.2019 р. / Під заг. ред. С. О. Короєда. Київ: 2019. 400 с.
14. Світличний О. П. Господарський процес: підручник.. Вид. 2, перероб. і доп. Київ: НУБіП України, 2018. 342 с.
15. Ясинок М.М. Господарський процесуальний кодекс України. Науковопрактичний коментар. Алерта, 2018. 500 с.
16. Тетарчук І., Дяків Т. Господарське процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр навч. літератури. 2019. 208 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

3. База правових позиції Верховного суду. URL: <https://lpd.court.gov.ua/home/approve?key=6qk2uhqjdu3w&page=1>
4. Огляди судової практики касаційних судів. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/analiz/>
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>